

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Archwilio Partneriaethau
Dyddiad y Cyfarfod:	14 Ionawr 2016
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Arweinydd y Cyngor / Rheolwr Cynllunio Strategol a Pherfformiad
Awdur yr Adroddiad:	Swyddog Cynllunio Strategol a Pherfformiad
Teitl:	Trefniadau arfaethedig y dyfodol y Bwrdd Gwasanaethau Lleol ar gyfer Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus a dewisiadau ar gyfer Archwilio

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Trefniadau ar gyfer sefydlu'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus statudol, sydd hefyd yn cynnwys opsiynau posibl ar gyfer archwilio'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus newydd, yn unol â gofynion Deddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru).

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

I wneud cais am gefnogaeth Aelodau Etholedig ar gyfer cynnig Byrddau Gwasanaethau Lleol Conwy a Sir Ddinbych ynghylch trefniadau'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn y dyfodol, ac i Archwilio Partneriaethau wneud argymhelliad ynghylch pa opsiwn i'w ddilyn ar gyfer trefniadau Archwilio Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn y dyfodol.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor yn:

- 3.1 cefnogi cynnig Conwy a Sir Ddinbych i barhau gyda'u trefniant ar y cyd ac uno i ddod yn Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych, o dan Ddeddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) (yn amodol fod y cynigion o ran uno Conwy a Sir Ddinbych o dan drefnadau ad-drefnu llywodraeth leol yn mynd rhagddynt).
- 3.2 cefnogi cynnig Conwy a Sir Ddinbych o gael un Cynllun Lles ar gyfer y ddwy sir.
- 3.3 cefnogi gweithio tuag at ddyddiad cyhoeddi penodol o Dachwedd 2017 ar gyfer Cynllun Lles Conwy a Sir Ddinbych ar y cyd;
- 3.4 ystyried yr opsiynau ar gyfer archwilio'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus a amlinellir yn atodiad 2, gan gefnogi parhau gyda'r trefniadau archwilio presennol ar gyfer y Bwrdd Gwasanaethau Lleol/ Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus ac, yn ddibynnol ar y penderfyniad o ran ad-drefnu llywodraeth leol, i gyflwyno Trefniadau Archwilio ar y Cyd Anffurfiol fel a amlinellir yn Opsiwn 4 o Atodiad 2 o fis Mai 2017.

4. Manylion yr adroddiad

Mae Deddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) yn dod i rym 1 Ebrill 2016 ac yn gosod Byrddau Gwasanaethau Lleol ar sylfaen Statudol o dan yr enw newydd, Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus. Yn eu cyfarfod ym mis Medi 2015, cytunodd Bwrdd Gwasanaethau Lleol Conwy a Sir Ddinbych ar eu dull a ddymunir ar gyfer cyfeiriad y bwrdd yn y dyfodol a'r camau angenrheidiol sydd angen eu cymryd i ffurfio'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus. Mae'r adroddiad a drafodwyd yn y cyfarfod yn amgaeedig yn Atodiad 1.

4.1 Roedd cynigion allweddol y Bwrdd Gwasanaethau Lleol fel a ganlyn:

- i. Mae Bwrdd Gwasanaethau Lleol Conwy a Sir Ddinbych yn dymuno parhau gyda'u trefniant ar y cyd a gweithio tuag at Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus ar y cyd - oni bai bod diwygiadau Llywodraeth Leol Llywodraeth Cymru (y map uno) yn cynnig fel arall.
- ii. Mae Bwrdd Gwasanaethau Lleol Conwy a Sir Ddinbych yn dymuno cael un Cynllun Lles Partneriaeth tymor hir ar gyfer y ddwy sir.

O ystyried y cysylltiad statudol newydd â chylch gwleidyddol yr Awdurdod Lleol, byddai'r ddau Gyngor yn anelu at gyhoeddi eu Cynlluniau Corfforaethol newydd tua'r un pryd â'r Cynllun Lles ar y cyd arfaethedig, gan sicrhau cysylltiadau systemig rhwng y cynlluniau. Cynigiwyd targed dros dro o Dachwedd 2017 yn y cyfarfod. Fodd bynnag, er mwyn sicrhau bod gweithio i'r amserlen hon hefyd yn ymarferol i bartneriaid rhanbarthol, mae gwaith yn mynd rhagddo i gynhyrchu rhaglen waith i bennu a oes modd cyrraedd y targed hwn.

4.2 Cynhaliwyd cyfarfod 5 Tachwedd gyda swyddogion Awdurdod Lleol i drafod ffyrdd o gydweithio i gefnogi un Asesiad Anghenion a Chynllun Lles Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus, yn ogystal â hwyluso dull archwilio y cytunir arno. Cytunodd Swyddogion Archwilio Awdurdod Lleol gyflwyno gwerthusiad opsiynau i Gynghorau gytuno ar ddull gweithredu archwilio gwaith y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (gweler Atodiad 2). Cytunwyd i anelu at gael proses ar waith erbyn mis Mai 2017, gan barhau â phrosesau archwilio presennol tan hynny.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae'r penderfyniad hwn yn annibynnol ar flaenoriaethau corfforaethol cyfredol ac yn hytrach yn dechrau sefydlu trefniadau ar gyfer rheoli blaenoriaethau'r tymor etholiadol nesaf. Mae deddfwriaeth yn mynnu y byddai Cynllun Lles sector cyhoeddus yn gweithredu fel sbardun ar gyfer blaenoriaethau sefydliadau unigol.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1 O dan Ddeddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru), rhaid i'r awdurdod lleol ddarparu Cefnogaeth weinyddol i'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus. Cynigir y bydd y trefniant cyfredol o rannu'r gwaith hwn gyda Chonwy yn parhau, ar yr amod bod cyllid yn ei le.

- 6.2 Mae swyddogaethau cefnogi ar gyfer y Bwrdd Gwasanaethau Lleol yn cael eu darparu ar hyn o bryd drwy gyllid Llywodraeth Cymru ar gyfer Swyddog Datblygu Bwrdd Gwasanaethau Lleol (sydd yng Nghonwy ar hyn o bryd). Bydd y cyllid ar gyfer y swyddogaeth hon yn dod i ben ar 31 Mawrth 2016 ac ar hyn o bryd, nid oes dulliau eraill o gyllid wedi cael eu nodi i gefnogi'r gwaith hwn yn y dyfodol.
- 6.3 Byddai angen ystyried costau unrhyw daliadau a wneir i gadeirydd Pwyllgor Archwilio ar y cyd neu Is-Bwyllgor ar y Cyd. Byddai taliadau o'r fath yn ychwanegol at y gyfran uchaf o'r aelodaeth a all fel arfer gael cyflog uwch, ond penderfyniad y ddau awdurdod fyddai talu swyddi o'r fath ai peidio.
7. **Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (AEC) a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylai fod templed o'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb wedi ei lenwi a'i atodi i'r adroddiad.**

Nid yw'r penderfyniad hwn yn ymwneud â chynllun neu bolisi ac fel y cyfryw, nid oes ganddo unrhyw oblygiadau o ran cydraddoldeb.

8. **Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?**

Ymgynghorwyd drwy drafodaeth gyda'r Bwrdd Gwasanaethau Lleol. Mae'r cynnig hwn hefyd wedi cael ei anfon at Bwyllgor Trosolwg a Chraffu Partneriaethau Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy (ar ran CBSC), ac yn dod gerbron Archwilio Partneriaethau ar gyfer cymeradwyaeth CSDd. Nid yw CBS Conwy wedi penderfynu ar ei opsiwn dewisol ar gyfer Archwilio'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus eto.

9. **Datganiad y Prif Swyddog Cyllid**

Mae'r adroddiad yn nodi dull synhwyrol a chost-effeithiol i sefydlu'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus statudol, gan ystyried gofynion Deddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru). Mae'r gwasanaeth wedi cadarnhau y bydd modd darparu swyddogaethau cefnogi yn y dyfodol trwy flaenoriaethu gofynion statudol, hyd yn oed os bydd y cyllid yn cael ei dynnu'n ôl gan Lywodraeth Cymru yn y flwyddyn ariannol nesaf.

10. **Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?**

10.1 Y risg y bydd yn rhaid dadwneud y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus ar y cyd, os yw Llywodraeth Cymru yn dewis uno Cyngor Sir Ddinbych gyda Chynghorau Sir y Fflint a Wrecsam.

10.2 Y risg y bydd y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn dod yn anghynladwy oherwydd diffyg cyllid.

11. **Pŵer i wneud y Penderfyniad**

Erthyglau 6.3.2 (b), 6.3.3 (d) a 6.3.4 (ch)

Swyddog Cyswllt: Swyddog Cynllunio Strategol a Pherfformiad
Ffôn: 01824 708079